

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-2-46 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 04-45/577-141
Karar Tarihi : 6.7.2004

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler :Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER: Derya YENİŞEN, Fatma GÖZLÜKAYA

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: BG Model Ajansı Reklam Organizyon ve Tic. Ltd.Şti.
Temsilcisi: Av. Alev Kıvılcım SOMER
Gürol Kaymak Hukuk Bürosu
Sevinç Sok. Özgür Apt. 12/3 Florya/İstanbul

**D- İLGİLİ
TARAFLAR**

- BG Model Ajansı Reklam Organizyon ve Tic. Ltd.Şti.
Osmanlı Sok. Osmanlı İş Merkezi No: 24 Kat: 3
Daire: 10 34437 Taksim/İstanbul
- Yüzde Yüz Oyunculuk Seslendirme
ve Prodüksiyon Ltd. Şti.
4. Gazeteciler Sitesi A3/3 Levent/İstanbul
- Renda Güner Film Yapım Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.
Sıraselviler Cad. Oba Sok. No: 17/1 Cihangir
Beyoğlu/İstanbul
- Deniz Tüney Tanıtım Turizm Halkla İlişkiler
ve Pazarlama Ltd. Şti.
Refik Osman Top Sok. No: 5 Kat: 2 Beşiktaş/İstanbul
- Best Casting & Production
Kocamansur Sok. No: 115/1 Şişli/İstanbul

E- DOSYA KONUSU : BG Model Ajansı Reklam Organizasyon ve Ticaret Ltd. Şti. ile Yüzde Yüz Oyunculuk Seslendirme ve Prodüksiyon Ltd. Şti., Renda Güner Film Yapım Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti., Deniz Tüney Tanıtım Turizm Halkla İlişkiler ve Pazarlama Ltd. Şti., Best Casting & Production arasında imzalanan "Tarafların Çalışma Koşullarını Belirleyen Protokol" (Protokol) metinlerine menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 3.6.2004 tarih ve 2920 sayı ile intikal eden başvuru üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 6 ve 8. maddeleri uyarınca düzenlenen 22.6.2004 tarih ve 2004-2-46/MM-04-DY sayılı Menfi Tespit Raporu 28.6.2004 tarih, REK.0.06.00.00/85 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-45 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:

İlgili raporda, başvuru konusu Protokollerin, fotomodel, manken ve oyuncu temin pazarında faaliyet gösteren BG Model Ajansı Reklam Organizasyon ve Ticaret Ltd. Şti. (BG Model Ajansı) ile bu teşebbüs tarafından sunulan hizmeti talep eden firmalar için cast direktörü sıfatıyla aracılık faaliyeti gösteren Yüzde Yüz Oyunculuk Seslendirme ve Prodüksiyon Ltd. Şti. (Yüzde Yüz Oyunculuk), Renda Güner Film Yapım Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. (Renda Güner), Deniz Tüney Tanıtım Turizm Halkla İlişkiler ve Pazarlama Ltd. Şti. (Deniz Tüney), Best Casting & Production (Best Casitng) arasındaki çalışma usul, ilke ve esaslarını belirlemeye yönelik anlaşmalar olduğu, Protokollerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte bir anlaşma, uyumlu eylem niteliği taşımadıkları anlaşıldığından, başvuru konusu Protokollere 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilebileceği ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Anlaşmanın Konusu ve Niteliği

Başvuru konusu Protokoller, fotomodel, manken ve oyuncu temin pazarında faaliyet gösteren BG Model Ajansı ile bu teşebbüs tarafından sunulan hizmeti talep eden firmalar adına cast direktörü sıfatıyla aracılık faaliyeti gösteren Yüzde Yüz Oyunculuk, Renda Güner, Deniz Tüney ve Best Casting arasındaki çalışma usul, ilke ve esaslarını belirlemeye yönelik anlaşmalardır. Bu anlamda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmeleri gerekmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Protokollere taraf teşebbüslerden cast ajansı sıfatını taşıyan BG Model Ajansı genel olarak, tüm sektörlerle ilişkin olarak her türlü medya aracılığıyla yapılacak reklam, tanıtım ve organizasyonlarda (özel olarak defile, ekspozisyon, show, fuar, sergi, festival vb.) ve televizyon ve sinema filmlerinde fotomodel, manken, oyuncu, dansçı, animatör, seslendirme sanatçısı, hostes, sunucu gibi görevlerle kullanılmak üzere talep eden yapım ve tanıtım şirketlerine, bu şirketleri temsilen kendileri ile muhatap olan cast direktörleri aracılığıyla, model, manken ve oyuncu gibi insan kaynağı temin etme faaliyetini yürütmektedir. Diğer bir ifade ile, genel olarak cast ajansı belirli bir komisyon karşılığında, yapım ve tanıtım şirketleri, reklam ajansları, film şirketleri veya doğrudan reklam verenlerden oluşan firmalar ile, bünyelerinde kayıtlı olarak çalışan model, manken ve oyuncularını biraraya getirerek, bunlar arasında yapılacak anlaşmalara aracılık etmektedir. Ancak cast ajansı, sözü edilen hizmeti genellikle bahse konu firmaların taleplerini

karşılama üzere uygun manken, oyuncu ve model bulunmasını sağlamakla iştigal eden cast direktörleri aracılığıyla yapmaktadır. Cast ajansı, talep edildiği takdirde sözü edilen reklam, tanıtım ve benzeri amaçlı organizasyon işlerini doğrudan doğruya kendisi de yapabilmektedir.

Ajansla çalışanları arasında her zaman yazılı bir sözleşme olmamakla beraber, ajansa kayıtlı olarak çalışan model, manken ya da oyuncunun bu ajansın bünyesinde, ajansa bağlı olarak çalışmayı kabul ettiği anlaşılmaktadır.

Protokollere taraf casting direktörleri ise, benzer biçimde yapım, tanıtım şirketleri, reklam ajansları, film şirketleri veya doğrudan reklam verenlere, belirli bir hizmet bedeli karşılığında model, manken ve oyuncu temin etme, bunlar arasında sözleşme yapılmasına aracılık etme faaliyeti göstermektedirler. Bununla beraber, cast direktörleri ya herhangi bir cast ajansına bağlı olmaksızın serbest çalışan kişilerle doğrudan ya da herhangi bir cast ajansı bünyesinde kayıtlı olarak çalışan kişilerle bu ajanslar aracılığı ile bağlantı kurarak faaliyet göstermektedirler.

Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, her iki tarafta (cast ajansı ve casting direktörü) yer alan teşebbüslerin reklam, film yapımı, tanıtım ve çeşitli organizasyon işleriyle iştigal eden yapım, tanıtım ve film şirketleri ile reklam ajanslarına veya doğrudan reklamverenlere model, manken ve oyuncu teminine aracılık ettikleri anlaşıldığından, ilgili ürün pazarı "*fotomodel, manken ve oyuncu temin pazarı*" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Protokollere taraf teşebbüslerin Türkiye çapında faaliyet gösteren yapım ve tanıtım şirketlerine fotomodel, manken ve oyuncu temini işiyle uğraştıkları göz önünde bulundurularak ilgili coğrafi pazar, *Türkiye Cumhuriyeti sınırları* içindeki alan olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu Protokollerin amacı, cast ajansı ile casting direktörleri arasındaki çalışma usul, ilke ve esaslarını belirlemektir. Bu amaçla Protokoller kapsamında, tarafların hak ve yükümlülükleri/sorumlulukları belirlenmekte, iş tanımları yapılmakta, taraflar arasındaki ilişki ve işbirliği tanımlanarak bunların sınırları çizilmektedir.

Dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgelere göre, cast ajansı, düzenli olarak hazırlanan ve dağıtılan katalog ve broşürler ile kayıtlı fotomodel, manken ve oyuncuların tanıtımını yapmakta ve işe çağırılma olanaklarını artırmaktadır. Ayrıca bu model, manken ve oyuncular ajansın kurumsal kişiliğinin vermiş olduğu çalışma güvencesi altında ücret ödeme ve çalışma koşulları bakımından avantajlar elde etmektedirler.

İşverenler ise, bir film, tanıtım, reklam veya organizasyonda kullanmak istedikleri kişilere, ajansların bünyelerinde barındırdığı geniş fotomodel, manken, oyuncu portföyünden kısa zamanda, gerekli bilgilerle birlikte ve çalışma güvencesi ile ulaşmak imkanına kavuşmaktadırlar.

BG Model Ajansı, bünyesindeki kayıtlı fotomodel, manken ve oyuncularla casting direktörü sıfatı ile Yüzde Yüz Oyunculuk, Renda Güner ve Best Casting'in doğrudan bağlantı kurması halinde yarattığı bu katma değer karşılığını alamama riskiyle karşı karşıya kalabileceğinden, taraflar bu haksız

durumun baştan ortaya çıkmasını önlemek amacıyla inceleme konusu Protokollerin yapılmasını öngörmektedirler. Dolayısıyla, Protokollerin özellikle cast ajansının casting direktörü sebebiyle maruz kalabileceği meslek etiğine aykırı davranışların önüne geçme amacıyla hazırlanmasının yanı sıra, "Türkiye fotomodel, manken ve oyuncu temin pazarı"nda halihazırda taraflar dışında çok sayıda teşebbüsün faaliyet göstermekte olması, giriş önünde herhangi bir hukuki ve ekonomik engel bulunmaması gibi hususlar birlikte değerlendirildiğinde, bu haliyle taraflar arasında imzalanan "Tarafların Çalışma Koşullarını Belirleyen Protokol" metnininin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı bir etki doğurmayacağı/doğurabilecek nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

BG Model Ajansı Reklam Organizasyon ve Ticaret Ltd. Şti. ile Yüzde Yüz Oyunculuk Seslendirme ve Prodüksiyon Ltd. Şti., Renda Güner Film Yapım Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti., Deniz Tüney Tanıtım Turizm Halkla İlişkiler ve Pazarlama Ltd. Şti., Best Casting & Production arasında imzalanan "Tarafların Çalışma Koşullarını Belirleyen Protokol" metnininin 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığına, dolayısıyla talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.